

PRESSMEDDELANDE
2008-09-24

Högt pris för billig mobil - Anställda tystas medan du talar

Fabriksarbetare hanterar kemikalier utan skyddsutrustning. Protestförsök slås ned. Anställda måste arbeta omänskliga övertidstimmar för att täcka sina baskostnader och de bestraffas om de gör fel. Det visar en ny rapport som SwedWatch, Fair Trade Center och Svenska kyrkan publicerar idag. Bakom prispresen i våra butiker döljer sig en dyster verklighet.

– IT-branschen framstår ofta som en oproblematiserad bransch, men vår rapport visar att detta inte alls är fallet. Unga kvinnor betalar ett väldigt högt pris för de mobiltelefoner som vi använder och de har inga eller få möjligheter att påverka sin situation på grund av att fria fackföreningar ofta är förbjudna på fabrikena, säger Sara Nordbrand, researcher på SwedWatch.

SwedWatch och Fair Trade Center har undersökt arbetsförhållanden i sex fabriker i Kina och Filippinerna, som tillverkar komponenter åt Nokia, Samsung, Motorola, LG, Sony Ericsson och Apples iPhone. På flera punkter strider förhållandena mot nationella lagar, internationella konventioner samt köparnas egna etiska uppförandekoder.

De anställda arbetar ofta tio till tolv timmar per dag, sex till sju dagar i veckan – i strid mot nationell lagstiftning och internationella konventioner. Minimallönen har blivit standard för heltidsarbete, men i Filippinerna täcker den långt ifrån kostnaderna för en familjs basbehov.

Inget av de stora mobilföretagen är i dagsläget villigt att diskutera de låga lönenivåerna på fabrikena. Detta trots att låga löner förklarar en rad andra problem som företagen i sina etik-policies lovar att bekämpa. Låga löner för alltid leder till omänskliga övertidstimmar för att fabriksarbetarnas ekonomi ska gå ihop. Övertidstimmar försämrar i sin tur arbetarnas hälsa. En del somnar och gör fel på grund av utmattning och straffas med löneavdrag som minskar lönen ytterligare. Den höga arbetstakten gör att många inte hinner sätta på sig någon skyddsutrustning trots att de hanterar hälsovådliga kemikalier.

– Hälsa och säkerhet handlar inte bara om att erbjuda rätt utrustning, utan också om att ge de anställda en verklig möjlighet att använda den. Mobilföretagen måste ge sina leverantörer förutsättningar att ge arbetarna rimliga villkor. I en globaliserad värld har vi som kyrka skyldighet och möjlighet att bevaka och att påverka för att människor inte utnyttjas och utsätts för orättvisor, säger Gunnel Axelsson-Nycander, policyhandläggare på Svenska kyrkan.

Både i Kina och Filippinerna tystas elektronikarbetare genom antifackliga åtgärder från både statens och arbetsgivarnas sida. I Kina har dock antalet strejker och anmälningar till myndigheterna om missförhållanden på arbetsplatser ökat starkt på senare tid, en utveckling som regeringen försökt dämpa bland annat genom en mer generös arbetslagstiftning.

– Mobilföretagen kan bidra till förändringar genom sina uppförandekoder och stickprovskontroller. Men mer genomgripande och varaktiga förändringar kommer inte komma till stånd förrän de anställda tillåts organisera sig fackligt och öppet uttrycka sina åsikter, säger Annika Torstensson, projektledare på Fair Trade Center.

Asien har blivit världens elektronikverkstad och majoriteten av de som tillverkar mobilerna som köps i Sverige är unga kvinnor i åldern 16 till 30 år. 36 mobiltelefoner produceras varje sekund och hälften av dem i Kina. Filippinerna producerar tio procent av världens halvledare och en hög andel av alla hårddiskar som säljs.

Ladda ner och läs rapporten på www.swedwatch.org

Kontakter:

Sara Nordbrand, rapportförfattare och researcher på SwedWatch, tel: 08-602 89 50 eller 0708-87 31 44.

Annika Torstensson, rapportförfattare och projektansvarig på Fair Trade Center, tel: 08-643 43 64 eller 0732-46 41 51.

Gunnel Axelsson Nycander, policyhandläggare på Svenska kyrkan, tel: 018-169425 eller 070-204 10 02.

MakeITfair är ett treårigt projekt med målsättningen att öka medvetenheten bland allmänheten om utvecklingsfrågor kopplade till produktionen av konsumentelektronik. Projektet finansieras till största delen av Europeiska unionen och leds av nio organisationer runt om i Europa; SOMO, Germanwatch, Verbraucher Initiative, FinnWatch/Finnish Association for Nature Conservation, Karat, IRENE, SwedWatch, Svenska kyrkan och Fair Trade Center. Läs mer på www.makeitfair.org

